

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno.
četrtletno K 16.50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 4. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Prvo zborovanje zaupnikov Jugoslovanske demokratske stranke.

(Konec.)

Resolucija proti pogodbi z mlinskimi veleindustriji.

JDS protestira proti pogodbi, ki jo je sklenilo ministrstvo za prehrano z mlinskimi veleindustrijalci ter ga pozivlja, da isto razveljavi, ker ogroža življenske koristi tako poljedelcev, kakor konsumentov.

Glede železnice.

Predlog se glasi:

Zbor zaupnikov JDS sklene: Izvrševalnemu odboru se nalaga, da isti ukrene najenergičnejše korake, da se nemudoma odpravijo spodaj navedeni nedostatki tako pri državni kakor pri južni železnici v celi Sloveniji:

1. Vsi nemški uslužbenci, ki so se izjavili za Nemško Avstrijo, naj se nemudoma odpravijo čez mejo in nadomeste s slovenskimi uslužbenci. Vsi oni nemški uslužbenci, ki prosijo, da bi smeli ostati v Jugoslaviji, naj se nemudoma zaobljubijo, da se v teku enega leta priuče državnega jezika v govoru in pisavi v toliko, da jim bo možno brezhibno uradovati. V nasprotnem slučaju naj se jih prisili, zapustiti železniško službo v Jugoslaviji.

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje.)

(16)

»To se je zgodilo, sem končala, v istem času kakor zločin, ki ga hočete razkriti. Pet minut na to se je začel vsik, ki nam je vsem povedal, kaj da se je zgodilo v alkovnu. Ne vem, kateri hodnik ali katera vrata ali čegava postava je bila, ki sem jo videla. Prepričana pa sem, da je bila postava storilčeva. Nekaj v obrisih — vsaj sem mogla videti le obrise — je izražala takrat neko nedoločno vznemirjenje. V mislih se mi zdi to, kakor strah. Ni bil vhod v alkoven, ki sem ga videla — tega bi takoj zopet spoznala — marveč neka druga vrata, ki bi jih najbrže zopet spoznala. Ali bi ne mogli poiskati ta vrata? Ali ne morejo služiti kot oporišče, da najdemo ono osebo, ki sem jo videla, kako je, prestrašena, gledala skozi vrata?»

»Ali ste videli njegov hrbet ali njegov obraz?« je vprašal nadzornik z nepričakovanim zanimanjem in pa potihoma.

»Njegov hrbet. Oddaljih se je od mene.«

»In kje ste sedeli?»

»Ali vam naj pokažem?« —

Nadzornik se je priklonil. Potem me je opozoril, naj bom oprezná, se obrnil k mojemu stricu ter rekel:

2. Vsi nemški napisi pri državni — in vsi nemško-madžarski in italijanski napisi pri južni železnici v in na vagonih, strojih, držinah in progovnih vozičkih naj se nemudoma nadomeste s slovenskimi in srbo-hrvatskimi napisi.

3. Vsi predpisi in instrukcije naj se nemudoma prevedejo v slovenščino, v to svrha naj se ustanovi poseben oddelek iz za to zmognih uradnikov, ki naj ne opravljajo nobene druge službe, dokler delo ne bode popolnoma končano.

4. Vsi nemški in italijanski napisi pri zvorah na postajah in na progi ter pri čuvajnicah naj se ravnotako nemudoma nadomeste s samoslovenskimi napisi.

5. Vsa obrtna in stavbinska dela večjega ali manjšega obsega, ki so jih in jih še danes nemoteno izvršujejo nemške tvrdke in nemški obrtniki pri državni kakor pri južni železnici, noj se odslej oddajajo konkurenčnim potom dosledno le samo slovenskim tvrdkam in obrtnikom. Le v slučaju, ako v dotični stroki ni nobenih slovenskih konkurentov, se sme dotično delo oddati tudi kaki nemški tvrdki ali nemškemu obrtniku. Mišljena so vsa stavbinska, manjša in večja dela, ključavničarska, kovaška, mizarska, lesarska, zidarska, slikarska, plesarska, kleparska, strehokrovna, inštalacijska in druga potrebna rokodelska dela pri železnicah.

6. Da se vse to nemudoma izvede, naj se sestavi od vlade komisija treh mož, ki naj se izbere iz narodno zavednih in neustrašnih

»Jaz bom mlado damo za trenutek, vsled njene lastne želje, spremil v hodnik. Ali vas smem prositi in pa gospoda Duranda da naju tu počakate?«

S temi besedami je šel k vratom ter jih odprl, ne da bi čakal odgovora. Šla sva v zapuščeno obednico ter poiskala prostor, kjer sem sedela. Čudež je bil, da sem ga zopet našla, ker je bilo že vse v največjem neredu. Toda ko sem odšla, sem pustila na mizici šopek cvetlic. Ta mi je zdaj pokazal pot. Postavila sem se pred stol, na katerem je ležal šopek, ter izjavila nadzorniku z energičnim glasom:

»Tu sem sedela.«

Seveda sva takoj pogledala na drugo steno. In tam sva v resnici zagledala okno. Zdaj sem še le opazila, da se je od vseh drugih oken, ki sem jih videla v hiši, v tem razločeval, da se je obračal, dočim so se ostali odpirali. Zdaj je bil zaprt. Toda če je bil odprt, je prav lahko reflektiral svetlobo enega izmed številnih ogle dal, ki so krasila sprejemnico onstran veže. Ker so bila vsa vrata tega nadstropja nenavadno široka, so bili ti refleksi lahko dostopni. In prav lahko je bilo mogoče, da so se na ta način videli stvari, ki naj bi po umenju udeležencev ostale tajne.

Ko sva si bila o teh razmerah na jasnem, sva se spogledala. Nadzornik je pokazal na okno, se obrnil proti nekaterim natakarcem, ki so stali na drugi strani dvorane ter nas opazo-

železničarjev državne in južne železnice, ki naj imajo od vlade polnomoč v svrha kontrole posameznih oddelkov. To je toliko bolj potrebno, ker se nahaja pri progovnih sekcijah, kurilnicah in delavnicah še vse polno nemških inženirjev, uradnikov ter progovnih in delavnih nadziralcev, ki kjerkoli morejo pod raznimi pretvezami preprečujejo zaukazano preureditev.

7. Proti tatvinam na železnicah naj se podvzamejo najenergičnejši koraki.

Resolucija glede vseučilišča

z veseljem ugotavlja, da smo po 70letnem boju končno dosegli ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Ob tej priliki se zahvaljujemo beograjski vladi za njeno razumevanje naših teženj. Zlasti smo ji hvaležni zato, da se že letošnjo jesen odpre na ljubljanskem vseučilišču 4 posvetne fakultete.

Resolucija glede učiteljskega

zahteva od poverjenstva za uk in bogostanje, da skrbi z vso vnemo zato, da bomo imeli dovolj in dobrega učiteljskega naraščaja. Učiteljska, ki morajo biti vsa državna, naj se takoj reformirajo. Na njih naj se nastavlja najboljša učne moči.

Resolucija glede strokovnih šol

zahteva, da se ustanovi čimveč strokovnih in obrtnih šol, ki naj pomagajo razvijati pri nas udomačene obrti ter dvigati domačo industrijo. Pri tem je treba gledati, da se razde-

vali, ter jih vprašal, ali je bilo okno danes zvečer kedaj odprto.

Takoj je odgovoril eden izmed natakarcjev:

»Dal Rayno pred — pred —«

»Razumem«, ga je prekinil nadzornik. Potem se je priklonil ter mi zašepetal v uho: »Povejte mi še enkrat natančno, kaj ste videli.«

Malo novega se mu mogla še povedati.

»Mogoče mi morete eno povedati,« je vstrajal v prijaznem tonu; »ali je bila slika, ko ste jo videli, v isti višini z vašimi očmi, ali ste se mogli dvigniti, da ste jo videli?«

»Videla sem jo stola,« sem odgovorila, »toda bila je v višini, navedeno v zraku. To se mi je tako čudno zdelo!«

Nadzornikov obraz je postal nekako zadovoljen.

»Mogoče bi zopet spoznala vrata in hodnik, če bi jih videla,« sem menila.

(Dalje prih.)

Pohorsko pismo.

Gospod urednik! Ste hodili že po planinah v prijetni družbi? Kaj ne, kako to človeku dobro de. Tako se je primerilo zadnji teden meni.

Krasno vreme me je sililo, da zapustim ljubi mi Maribor in grem na mariborsko letovišče k Sv. Arehu. Že v pondeljek jutraj smo

šole enakomerno po vsem slovenskem ozemlju, zlasti naj se upošteva Maribor, kjer naj se poleg drugih šol ustanovi slovenska trgovska akademija.

Resolucija glede vzgoje mladine

zahteva od poverjenstva za uk in bogačastje, da ukreni vse potrebno, da se bo odgajala mladina v jugoslovanskem državnem duhu. Izdajo naj se tozadevna navodila in potrebni spisi ter izvrševanje tozadevnih ukazov strogo nadzoruje.

Resolucija glede krajnih šol. svetov

zahteva od vlade, da razpusti vse one krajne šolske svete, ki delajo proti navedbi deželne vlade, po katerih morajo biti šolski prostori v času ko ni pouka, na razpolago tudi JDS za prirejanje shodov in Sokolom za telovadbo.

Resolucija glede zveze nepolitičnih društev

pozivlja vsa slovenska napredna nepolitična društva, da se osnuje zveza, ki naj skrbi za to, da bodo vsa društva živahno delovala in da se bodo ustanavljala nova. Zveza naj izdaja svoje pristaše na važnost človekoljubnih in telesno vzgojnih društev, katerim naj pristopajo ter v njih razvijajo živahno delavnost.

Resolucija glede občinskih volitev

smatra za nujno potrebno, da se čimprej izvedejo občinske volitve po celi Sloveniji.

Resolucija glede strankarskega boja

obsoja strankarski boj, ki ga je začela SLS ne oziraje se na negotovost v kateri se še nahaja država radi zapadnih meja in sicer na način, ki se prav nič ne razločuje od strankarskega boja v Šusteršičevi dobi. Zlasti zavrača napade na podpredsednika dr. Žerjavo, kateremu se podtikajo s premišljeno hudobnostjo nameni, katerih so bili zmožni le nekdanji Šusteršičevi najožji somišljeniki.

Zaupnica članom vlade JDS in narodnim zastopnikom

vzame poročilo strankinih zastopnikov v deželni vladi odobrajajo na znanje in jim izreka svoje zaupanje. Prav tako jemlje na znanje poročila poslancev in se jim za njihov trud zahvaljuje.

se nastopili skozi Bistrico na zeleno Pohorje. Pri Sv. Arehu nas je bila majhna karavana, ki je hodila na nova odkritja.

Veselili smo se izyrsnega zraka, izborne kuhinje, ki jo oskrbuje gospod Srnec, in našli res idilično zavetišče v Planinki. Človeku kar vrisa srce, če se spomni kako lepo, brezskrbno je tam gori. Želel bi, kakor je rekel Vodnik:

Pod velikim tukaj Bogom
breztelesen bič želim.

Vse, vse nam je nagajalo razven vetra in pa komarjev, ki so nas počastili zvečer v precejšnjem številu. Z cenami je pa križ. Kdor ni z njimi zadovoljen v dolini, kako naj bo na planini? Dovolj je, da jih označimo kot ne pretirane.

Kdor je bil na Pohorju pa ni videl Šumika, tudi Pohorja ne pozna. Tako sem slišal govoriti mariborske „Pohorce.“ Hajdi, da vidimo tudi Šumik.

Pričela se je prava ekspedicija. Oboroženi z zemljevidi in prigrizki, podali smo se na pot. Tekali smo po pohorskih kakor preproge ravnih in mehkih potih od drevesa do drevesa za znamenji. Krasna drevesa so dajala krepilno senco, a drugi padli velikani so nam sem ter tje zapirali cesto. Pot nas je vodila do

Začasna ustava kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

SEDMI DEL.

Dalje.

Državni svet.

Člen 89.

Državni svet je sestavljen iz 36 članov, izmed katerih imenuje 18 kralj, 18 pa jih izbere Narodno predstavništvo in to na ta način: Kralj predloži Narodnemu predstavništvu listo 36 kandidatov, izmed katerih izbere ono 18, ki jih potem kralj imenuje svetnikom, Narodno predstavništvo s svoje strani predloži kralju istotako listo 36 kandidatov, izmed kojih imenuje kralj 18 svetnikov. Na isti način se popolnjujejo izpraznjena mesta v Državnem svetu.

Člen 90.

Državni svetniki se imenujejo za celo življenje. Oni pridejo v red ostalih državnih uradnikov. Svetniki se ne morejo odstraniti s svojih mest ali premestiti v drugo državno službo proti lastni volji. Tudi se ne morejo staviti v pokoj proti svoji volji, razen če so dovršili 45 let državne službe ali 70 let življenja, ali pa če so tako oboleli, da ne morejo več vršiti svoje dolžnosti. Po dovršenem 45. letu državne službe ali po 70. letu življenja morajo se državni svetniki vpokojiti.

Ako postane državni svetnik minister, se njegovo mesto v svetu ne popolni in ko preneha biti minister, se vrne v svet na svoje mesto.

Samo v slučaju, ko bi ostalo v svetu manj članov, kot jih zahteva zakon v poslovnem redu Državnega sveta za opravljanje poslov, se dopolni takoj toliko mest, kolikor je potrebno, da more svet delovati.

Člen 91.

Državni svetniki morejo biti oni državljani kraljestva, ki so dovršili 35. leto, ki so dovršili v kraljestvu ali v tujini kako fakulteto, ali kako višjo strokovno šolo, ki stojijo v vrsti fakultet. Poleg tega morata imeti dve tretjini državnih svetnikov po deset let državne službe, a ena tretjina more biti brez te pod pogojem, da so priznani javni delavci.

Člen 92.

Predsednika in podpredsednika Državnega sveta imenuje kralj iz sredine sveta na tri leta.

Člen 93.

Državni svet ima naslednje dolžnosti: 1. da izdeluje na poziv vlade zakonske predloge in načrte administrativnih naredb občega značaja in da sporoča vladi svoje

ribnika, ki so v njem nekoč prebivale postrvi; a hudobna roka je odprla jez, ribice so odplavale, ribnik pa gineva, saj mu voda vedno in vedno polni dno z blatom, peskom in kamenjem. Znova bi bilo treba ribnik pogledati in postalo bi eno najlepših mest na Pohorju. Šli smo dalje do Rebrske bajte. Tu pa nam zmanjka poti, to se pravi, ne toliko poti kakor rdečih znakov na deblih. Tekali smo sem ter tja, a končno smo se yrnili vsi upehami, Šumnika pa nismo videli.

Naslednjega dne pa je šel oskrbnik Ruške kočice g. Srnec sam z nami. Pokazal nam je pot od Rebrske bajte dalje, ki je bila vsa skrita v malinah. Imeli smo seboj barvo in sekiro ter tako označili bolje pot onim, ki bi hodili za nami.

Pri Bajgotovi (?) bajti spustili smo se po lesni drči ob Lobjnici. Nevarna je ta drča, pa kaj, še ta je pokvarjena, tako da smo morali plezati po rebri in shajati po skalah. Uboge dame, ki so bile z nami! A prišli smo do cilja. Hud je bil napor, a vreden se nam je zdel, ko smo videli Šumik. Gotovo je, da „kdor ni videl Šumika, ne pozna Pohorja, pa tudi ne lepe mariborske okolice.“

A kod nazaj? Po skalah je bilo naravnost nemogoče. Zato kar kvišku, po strmini ob po-

mišljenje o predmetih, ki bi mu jih ona predložila;

2. da proučuje zakonske predloge, ki jih vlada predloži Narodnemu predstavništvu, ali ki so potekli iz inicijative Narodnega predstavništva, ali pa da izraža svoje mišljenje o njih. To svetovo mišljenje ni obvezno ne za Narodno predstavništvo, ne za vlado, mora pa se vedno v celoti priobčiti Narodnemu predstavništvu, predno vzame Narodno predstavništvo dotični zakonski predlog v pretres. Zraven tega more določiti svet iz svoje sredine enega ali dva člana, ki bi zastopala v Narodnem predstavništvu njegovo stališče. Narodno predstavništvo in vlada moreta odrediti vsak za svoje predloge rok, v katerem ima svet podati svoje mišljenje. Svet more prositi, da se mu ta rok podaljša. Ako tudi po podaljšanem roku svet ne predloži svojega izvestja in mišljenja, preide Narodno predstavništvo tudi brez njega na pretresovanje in reševanje.

(Dolje prihodnjič.)

La victoire.

Kar so za nas razne kraljeve slavnosti ter Vidov dan in dan 1. decembra, to je za junaški francoski narod dan 14. julija, ko praznuje zmago svobode nad nečuvnim tiranstvom francoskih kraljev iz rodu Burbonov. Pred 130 leti — 14. julija 1789 — dvignilo se je zatirano francosko ljudstvo v Parizu zavzelo »Invalidski dom« ter se tam oborožilo z 32.000 puškami in 20 topovi. Navalilo je nato na bastiljo, utrjen grad v starem mestnem obzidju, ki je služil kot državna jetnišnica. Po kratkem boju je poveljnik bastiljo predal. Tisoč in tisoč rok začelo je rušiti trdno zidovje in v kratkem času je zginil s površja zrak neznosne sužnosti. Ves Pariz je bil kmalu v oblasti ljudstva. Pa tudi po celi Franciji se je revolucija razširila, ko se je zvedelo za zmago ljudstva v Parizu.

Kralj Ludovik XVI. je moral končno ugrizniti v kisló jabolko in je 14. septembra 1791 prisegel na novo ustavo, ki mu je takorekoč vzela vso kraljevsko moč. Pa tudi to ga ni rešilo — dne 21. januarja 1793 končal je svoje življenje pod giljotino. — Osvoobodil se je francoski narod robstva, postal je prost!

In vsako leto praznuje dan 14. julija kot dan zmage: »La victoire«. Letos se temu slavlju odkritosrčno pridružujemo tudi Jugoslovani, ki smo s pomočjo svobodoljubnih

toku Vrni. Ni še steze, ne znamenj. Vendar je bila ta pot vsaj manj nevarna od one, po kateri smo prišli.

Vsi zasopli smo prišli k »Ravbarskim pečem.« Vodnik nam je pravil o povestih, ki se pletejo ob teh skalah, kjer je skrito silno zlata in srebra. Kdor bi prišel na Telovo med prvim in zadnjim blagoslovom iz Ruš semkaj, temu bi se skale odprle. Do danes še ni poskušal nihče.

Konečno smo prišli vendar zopet na pot in se yrnili k Sv. Arehu.

Kaj ne, gospod urednik, da Vam je žal, da niste bili z nami. Prihodnjo nedeljo, če bo lepo vreme, pa pustite svoje škarje in pojdite med Pohorsko zelenje. Godilo se Vam bo, kakor meni. Odprl se Vam bo nov del, morda krasnejši del Maribora in obžalovali boste, da ga spoznate šele tako pozno. Smilili se Vam bodo vsi tisti, ki si nočejo ogledati naših krasot; onim pa, ki so dovezetni zanje, vem, da boste priporočali, da postanejo člani SPD., da tako pripomorejo, da se poživijo in izboljša naša turistika.

Jaz pojdem kmalu zopet k Arehu. Do takrat pa pozdravljam one, ki so hodili k Šumiku, in ostali tam gori.

— Ps. —

in junaških Francozov dosegli svoje toli zaželjeno ujedinjenje in svobodo.

Pariz je danes bogato okrašen, ker se posebno letos slavi zmaga in svoboda. Navdušeni Francozi so že pred meseci najeli vse prostore na balkonih za drag denar, samo da vidijo veličastni sprevid. Mi pa se srčno veselimo z njimi in želimo, da bi tako njim, kakor tudi nam večno sijalo solnce svobode zlate! Tukajšna francoska misija iluminira danes svoje poslopje. Pokažimo, da vemo tudi mi vpoštevati čutila francoskega naroda in da tudi mi enako čutimo z njim!

Političen pregled.

Vprašanje Čeških in Ogrskih meja. Pariz, 11. julija. Medzvezniška komisija, ki ima nalogo določiti avstrijske meje, bo v najkrajšem času končala svoje delo in proglasila svoje sklepe. Nemški delegati sicer zahtevajo, da se jim prizna južna Češka in Moravska češ, da stanuje tu nemško prebivalstvo in da so ti kraji za Avstrijo nujno potrebni, ker bi sicer ne bila življenja sposobna. Ta zahteva, tako piše „Le Temps“, se sedaj ne more upoštevati. Prekasno je že, da bi se vsak dan pečali z etnografijo južne Češke. Ako hoče nova Avstrija uspevati je treba, da se more uspešno razvijati tudi Češko-Slovaška. Zato ji je treba priznati naravne in tradicionalne meje, v katerih notranjosti se bodo zagotovo narodnostnim manjšinam vse pravice. Za te pravice bo jamčila Zveza narodov. Isto velja tudi za meje glede Ogrske. Tudi za to ozemlje, ki tvori koridor med Čeho-Slovaško, Madžarsko, Jugoslavijo in Nemško Avstrijo je treba, da ga upravlja Zveza narodov. Ne more se trditi, da naj bi ta pokrajina prišla pod avstrijsko vladno, ki ji načeljuje dr. Bauer, še manj pa, da bi prišla pod peto Madžarske, ki je posebej bleda v Beli Kunu. Na drugi strani pa se širi vest, da se ta pokrajina ne bo dala pod upravo Zveze narodov, marveč, da jo bodo kljub nasprotni izjavi francoske vlade razdelili med Avstrijo in Madžarsko. Baje bodo priznali Avstriji širok pas starega ogrskega ozemlja, ki se razprostira od Nežiderskega jezera do Sv. Gottharda in ki obsega tudi mesti Sopron (Oedenburg) in Sombathely (Steinamanger). Zatrjuje se, da se Čeho-Slovaška nahaja v nevarnosti, da ne bo mogla občeati z Sredozemskim morjem drugače, kakor po železnicah, ki vodijo skozi Nemško Avstrijo. Herbertte naglaša v svojem listu, da pomenja ta razdelitev veliko nevarnost. S tem, da so zavezniki sklenili mir z Nemčijo, tako piše Herbertte, so hoteli napraviti konec pruski nadvladi in premoči. Sklepajoč mir z Avstrijo, morajo gledati na to, da ločijo Nemce od Madžarov. Dočim so prusko hegemonijo v Nemčiji razbili, hočejo sedaj ustvariti skupno mejo med avstrijskimi Nemci in Madžari, kar bi stalno ogrožalo svetovni mir. Zato je treba energično nastopiti proti taki ureditvi meja.

Francija odpokliče svoje čete iz Italije? Pariz, 10. julija. Danes se širi vest po Parizu, da bodo z ozirom na dogodke na Reki odpoklicane vse francoske čete, ki se še sedaj nahajajo v Italiji. Ta vest službeno še ni potrjena, a tudi ne dementirana. Člani italijanske delegacije zatrjujejo, da po dogodkih dne 6. julija ni došlo na Reki do nobenih novih incidentov. V obče je verjetno, da v bodoče ne bo več prišlo do nobenih spopadov, ker je predsednik italijanskega narodnega sveta dal generalu in guvernerju Grazioliu povelje, naj ukrene vse potrebno, da se prepreči vse, kar bi lahko izzvalo kakšno nesoglasje. Objednem mu je naprtil vsa odgovornost za slučaj, ako bi došlo do kakšnih spopadov med Francozi in Italijani. Italijanski delegaciji ni ničesar znanega, da bi bile francoske čete odpoklicane iz Italije, sicer je pa tudi neverjetno, da bi Francija odpoklicala svoje čete v trenutku, ko so zavezniki odposlali na Reko preizkuševalno komisijo in preden je ta komisija došla na svoje mesto.

Dnevne novice.

Okrašen je bil na Petrov dan tudi jako lepo državni (Petrov) most. Okrasilo ga je vojaštvo pod vodstvom g. Petrišiča iz Studencev. Zelo lepo je imel ob mirozovu razsvetljeno svoje izložbeno okno novoetablirani čevljar v Vetrinjski ulici g. Ham. Vhod v prodajalno je imel z zelenjem okinčen in med zelenjem zataknjeno polno zastavic. Izložbeno okno je imel lepo razsvetljeno in med trobojnicami izstavljeni sliki jubilara kralja Petra in prestolonaslednika Aleksandra. Pohvalevredno! Mož je že v prvih dneh pokazal svojo pravo — zdravo barvo. Ga priporočamo. Tudi hiša g. dra. Kaca na Tegetthoffovej cesti zavzema med onimi, ki so imele lepe zastave, jako častno mesto. Tako n. pr. vidiš pri g. Gredliču, ki ima brivski lokal v tej hiši, še danes v oknu sliko Petra, vso v zastavicah. To nas veseli, a nas ne preseneča, ker njega poznamo in vemo, da je bil pri prvih, ki svoje narodnosti vzlic preganjanju od strani Nemcev ni zatajil.

Značilno. Kdo ni okrasil svojih hiš ob proslavi kraljevega godu? Razni nemški trgovci, ki sede v odboru za proslavo priklopitve Maribora Jugosloviji. Ali naj navedemo imena? To bo res imeniina proslava, če nemški veljaki tako odkritosrčno kažejo svoje lojalno mišljenje.

Mestna plinarna v Mariboru se je protokolirala in vpisala 2. julija t. l. Obratni predmet: Nakupovanje, grajenje, obratovanje, najemanje, zakupovanje, prodajanje plinarn, električnih in vodovodnih naprav in udeleževanje pri vseh podjetjih razsvetljavne in vodne stroke. Imejatelj: Mestna občina Mariborska Prokura se je podelila Jakobu Vielberthu, ravnatelju mestne plinarne v Mariboru. Podpis firme: Pisano ali tiskano besedilo firme podpisujeta skupno župan mestne občine Mariborske, začasno zdaj vladni komisar dr. Vilko Pfeifer in poverjeni prokurist Jakob Vielberth, ravnatelj mestne plinarne, le-ta s pristavkom „ppa“.

Otvoritev poštne prometa na Koroškem. Vsled izjemnih in tehničnih težkoč za nekaj časa prekinjeni celokupni poštni promet se je zopet otvoril pri naslednjih poštah naših Koroške: Bela, Borovlje, Črne pri Prevaljah, Dobrlaves, Guštanj, Labod, Pliberk, Področica, Prevalje Ruda, Sinčaves, Sv. Pavel v Labodski dolini, Velikovec in Zgornje Trušnje. Pri ostalih naših poštah uradih na Koroškem, kateri poslujejo za sedaj samo za pisemsko pošto, se uvede celokupni promet, čim bodo tehnične ovire odpravljene.

Službe pri ravnateljstvu južne železnice. Za Ljubljano oziroma Maribor potrebuje ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani 3 strojne inženirje z obema državnima izpitoma; 5 uradniških aspirantov za računsko službo z dovršeno šolo z maturo; 6 pisarniških pomočnikov, z dovršenimi 4 razredi srednje šole ali trgovske šole; 3 tehnične uradnike z dovršeno višjo obrtno šolo strojne stroke. Sprejemajo se tudi profesionalisti z absolvirano nižjo obrtno šolo ali mornariško strojno šolo, ki bi se vzgajili za delovodje. Splošni pogoji: fizična sposobnost za železniško službo, slovenske, hrvatske ali srbske narodnosti, popolno znanje slovenskega ali srbo-hrvatskega jezika v govoru in pisavi, Starost pod 30 leti. Prosilci naj se predstavijo pri strojnem odelku ravnateljstva južne železnice v Ljubljani.

Vojna škoda na Koroškem. „Korošec“ poroča: Uradne komisije so dognale, da znaša v koroških občinah Spodnji Dravograd, Ojstrica, Ojstriški vrb, Guštanj, Kotlje, Prevalje, Možica, Črna, Muta ter v občinah Vučenica in Slovenji Gradec na Štajerskem vojna škoda okroglo 7 milijonov kron. Od teh je škode, povzročene po Jugoslovanih, samo kakih tristotisoč, vso drugo škodo so napravili nemški boljševiki.

Malo preveč. „Straža“ kliče policijo na pomoč. Zgodilo se je namreč nekaj strašnega. V nevarnosti je cela mariborska okolica. Dijak namreč prirede pri Sv. Lenartu v Slov. gor. gledališko predstavo v dobrodelne namene. Pri tem bi radi tudi nekoliko zaplesali. Zdaj pa

pride „Straža“ in pravi „Od gosp. gerenta Kopača pa pričakujemo, da bo kot pedagog in vrhovna policijska oblast zabranil škodljivi ples mladih, izletnih gospodičev in da bo znal uveljaviti Naredbo vlade od dne 9. januarja 1919, ki pravi v § 4: „Jayne veselice... se morajo končati najkasneje opolnoči. Ob tem času morajo biti dotični prostori že izpraznjeni.“ Čudno se nam zdi, da „Straža“ ni poklicala še vojaštva s strojnimi. Lampetov in Šustersičev duh še ni zamrl.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Beg mažarsko-boljševiškega brodovja.

Baja, 13. julija 1919. Pred par dnevi je pobeglo boljševiško donavsko brodovje, obstoječe iz dveh velikih monitorjev ter štirih najnovejših turbinskih čolnov, iz Pešte ter se na demarkacijski liniji pri mestu Baji predalo naši tamkaj na straži stoječi podonavski eskadri. Pripluli so z belo zastavo ter z burnimi „hura“ klici pozdravljali naše ladje in se veselili, da se jim je posrečilo smrti nevarno podjetje. Imeli so na ladjah več ranjencev in tudi mrtvih, ker so med begom vodili proti svojim bivšim sodrugom pravcato bitko. Pripovedovali so vsi, kako neznosne razmere so postale pod Kunovo vlado, nobenega reda ter tudi s hrano je trda. Ker so jim postale razmere nevarne, odločili so se k begu na grbsko stran, kar se jim je tudi posrečilo. Moštvo so naše oblasti internirale, ladje pa odvedli v Beograd. Tako so boljševiki izgubili znaten del svoječasno najbolj zanesljivih mornarjev, mi pa se obogatili kar s šestimi enotami.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo.

Genf, 13. julija. Izročitev mirovni pogojev Nemški Avstriji je na nedoločen čas odgojena. Pogajanja s Čehi in Poljaki kakor tudi dogovor financijelnih vprašanj kažejo, da je še vedno mnogo nasprotujočih zahtev neresenih. Italija noče glede svojih zahtev, tihočih se Adrije, popustiti ničesar. Večina članov mirovne konference zastopa stališče, naj se vstavi v mirovno pogodbo v St. Germainu samo začasni dogovor za dobo treh let. Konečno ureditev naj potem prevzame zveza narodov.

Proti boljševizmu.

Amsterdam, 13. julija 1919. Kakor poroča novniški urad „Radio“, je svet petorice odobril načrt skupnega napada finskih čet in pa Kolčakovih čet na Petrograd. Enako yoto so dobili vojaški otašeji Združenih držav, Veliki Britanije, Francije in Italije, v kateri se jim naroča, naj podpirajo finsko vlado, če bo ta sklenila, podpirati Kolčakovo podjetje.

Generalna stavka v Benetkah.

Milan, 13. julija 1919. Generalno stavko so tudi v Benetkah proglasili. Prišlo je do ponovnih plenitev. Tudi paroplovna služba je vstavljena.

Belgijska oficielna obtožba Viljema.

Genf, 13. julija. 1919. „Havas“ objavlja oficielno obtožbo Belgije proti Viljemu II. Obtožen je zločina, da je zapeljeval k plenitvi, poškodovanju lastnine, omejitvi osebne svobode in k usmrtni.

Položaj v Italiji zelo resen.

Pariz, 13. julija 1919. Tu smatrajo položaj v Italiji za zelo resen. Govori se, da bodo morda aliranci poslali vojne ladje, da pomagajo vladi v pristaniških mestih. Pri nemirih v Rimu je bilo več nego 20 ljudij usmrtenih, 90 pa ranjenih.

MALA OZNANILA.

Hiša v Mariboru, blizu Glavnega trga, se prodaja za 75.000 K. 800 K je vključenega dolga. Informacije daje uprava lista. 2-2

Omara za led je po nizki ceni na prodaj. A. Vertnik, Maribor, Sodnijska ulica 17. 2-2

Pridno učenko sprejme strojna pletarna Valburga O man, Šolska ulica št. 4. Preskrba v hiši. 7-2

Dobre pekovske pomočnike in enega vajenca rabi takoj V. Bizjak & drug, parna pekarna, Rogaska Slatina. 2-1

Na hrano se sprejme 5-6 moških ali žensk. Kje pove uredništvo lista. 2-1

Zgubili sve med parčno godbo v soboto dve nabiralni poli s Krčevinskim občinskim pečatom. Pole so zaznamovane z imeni Schwarz in Zabkar. Prosi se, da se vrnejo pole nazaj pri Krčevinskem uradu. 2-1

V zalogi »Tiskovne zadruga« v Mariboru je izšla brošura

„Jugoslovanska mučenika Zrinski in Frankopan“

Spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1—K, s poštnino 1'05 K. Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom pri večjih naročilih 10% popusta.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Bučno olje
Schichtovo milo
Krušno moko
Polenta moko
Pšenične otrobe
Žveplo za vinograde
Kava

vse po najnižji ceni

10-8

I. Sirk, Maribor
Glavni trg.

Somišljeniki!

Zahtevajte po vsih gostilnah, kavarnah in brivnicah „Mariborskega delavca“!

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Čevlje, fine, moderno, izdelane in sandale

ima v zalogi in jih razpošilja po poštnem povzetju

mirenska „Čevljarska zadruga“

v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševro-media kože, boksa in teletine. 5-2

Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otroške čevlje ter sandale.

Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej!

Pri večjem odjemu primeren popust!

Prodajalna tudi v Celju, »Narodni dom«.

Zmerne cene!

Zahtevajte cenike!

Krojaška mojstra

Kelc & Lešnik

Maribor, Stolna ulica 5

naznanjata, da otvorita 14. julija 1919 **trgovino** moških in ženskih oblek, ter uniform in **krojaško obrt.** 2-2

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelje za gospe in gospode. Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga vsakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epotele.

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zglašaj se v upravištvu „Mariborskega delavca“.

Restavracija in hotel pri „Zamorcu“ (hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe. — Najboljša jedila. — Klubova soba. — Prostoren vrt.

Za obilen obisk se priporočata
Franc in Pavla Jančer.

Žensko zdravilišče

Toplice Dobrna pri Celju

MAJ—OKTOBER.

3-2

Delavce ali delavke

za izdelovanje štepanih odej proti dobru plačilu iščejo se takoj za Zagreb. Pojasnila: Kavarna »Central«, Maribor. 3-3

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih trgovinah in tobakarnah:

Weixl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg
Ortner Jožef, Schmidov trg 2
Mahalka J., Gosposka ulica
Czadnik L., Stolna ulica
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Pristernik Mar., „ „
Schifko Terezija „ „
Schön, Tegetthoffova cesta
Schifko Marija, Melje
Pichler Ana, „ „
Jurko Marija, Koroška cesta
Lackner J., Vitrinska ulica
Kos A., Marijna ulica (pri sodniji)
Scheidbach H., Magdalenski trg
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ul.
Kresnik Ana, „ „
Maer J., Pobrežje, Brezka cesta 21
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor
Leber F., Koroški kolodvor

Agitirajte za naš list!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.

Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predlaga (na vrednostne papirje) in blago.
Izvršuje borzna naročila najhlahtnije.